

Nasjonale råd om hanskebruk

Smittevernforums årskonferanse 2024

Bergen, 15. oktober 2024

Mette Fagernes

Disposisjon

- Bakgrunn for revisjon av råd
- Problemstillinger
- Prosess
- Plastsmart hanskebruk – til inspirasjon!

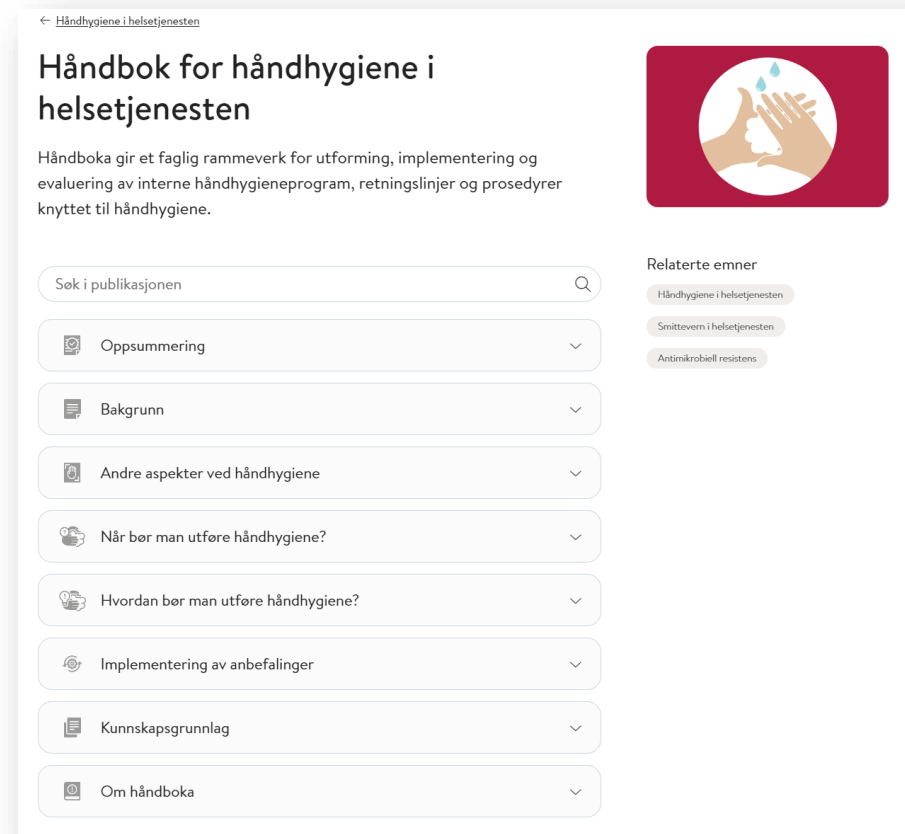

Bakgrunn for revisjon av Håndbok for håndhygiene i helsetjenesten

- På tide!

1990 ➡ 2004 ➡ **2016** ➡ 2025

14 år 12 år 9 år

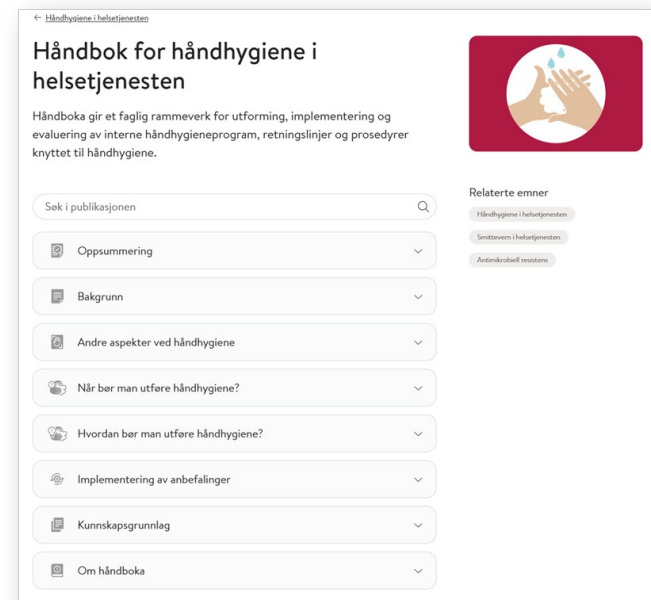

Bakgrunn for revisjon av råd om hanskebruk

- På tide!
- Hansker peker seg ut som prioritert tema

Økende overforbruk av hansker

2017

Hansker erstatter ikke håndhygiene

Bruker du hansker til rett tid?

Indikasjoner for bruk av hansker:

- > risiko for kontakt med kroppsvæsker, slimhinner eller sår
- > kjent eller mistenkt smitte
- > risiko for kontakt med kjemikalier

Unødvendig bruk av hansker fører til:

- > lavere etterlevelse av håndhygiene
- > økt risiko for hudirritasjon

2021

HÅNDHYGIENE PÅ ISOLERINGSROM

TEGNEHANNE FOR

2024

Hvilket miljøavtrykk vil du sette?

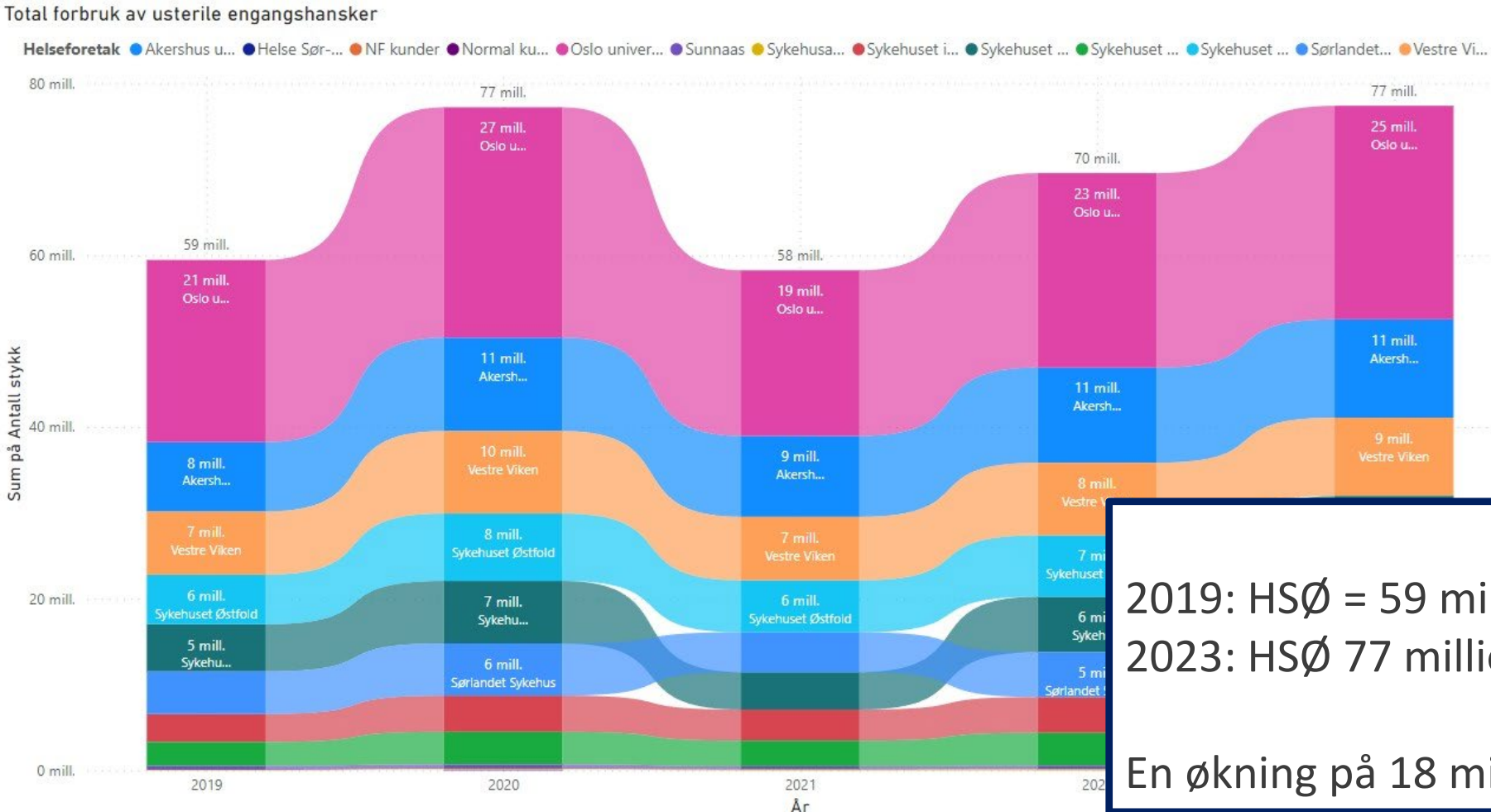

Hansker – bare når det trengs!

- Helsetjenesten bruker over 300 millioner hansker i året
- 70 millioner av hanskene benyttes uten at det trengs
- Dette utgjør 490 tonn unødvendig avfall

STOPP – TENK – GJØR EN FORSKJELL

Innkjøp av usterile engangshansker HSØ

2023: HSØ 77 millioner

En økning på 18 millioner, **30.5%**

Innkjøp av nitrilhansker i Nord 2017-2023

Helseforetak	Økning 2017 – 2023*	
UNN	6.3 mill – 8 mill	26%
FIN	1.2 mill – 1.8 mill	45%
NLSH	2.9 mill – 4.4 mill	49%
Samlet økning årlig innkjøp	10.4 – 14.1 **	36%

*Grovt estimat

** Tilsvarer 3.7 millioner ekstra hansker årlig

Nasjonalt overforbruk

Grovt estimert!

- Utenlandske studier fra før pandemien viser et overforbruk (hansker benyttet når det ikke er indikert) på 25-65%.
- Innkjøpt ca. 300 millioner hansker i 2019, 100 i sykehus og 200 i primærhelsetjenesten.
- 30-60% overforbruk = 70-140 millioner hansker*
- Det nasjonale forbruket har, estimert ut fra økningen i HSØ, økt fra ca. 300 i 2019 til ca. 400 millioner i 2023.
- Om det økte forbruket fra 2019 til 2023 (100 millioner) antas å være et ytterligere overforbruk:
 - **Overforbruk 2023: 170 - 240 millioner hansker**
 - **Det tilsvarer 43 - 60% av de totale forbruket**

*90- 180 mill. om man regner 30-60% andel av totale forbruket

Konsekvenser av overforbruk

Hansker – bare ved behov!

Overforbruk og feil bruk fører til:

- Redusert etterlevelse av håndhygiene og økt risiko for smitteoverføring.
- Økt forekomst av hudirritasjon på hender.
- Økt belastning på miljøet.
- Økte kostnader.

På høy tid å snu skuta!

Hvordan få best praksis?

Redusere miljøavtrykk per hanske

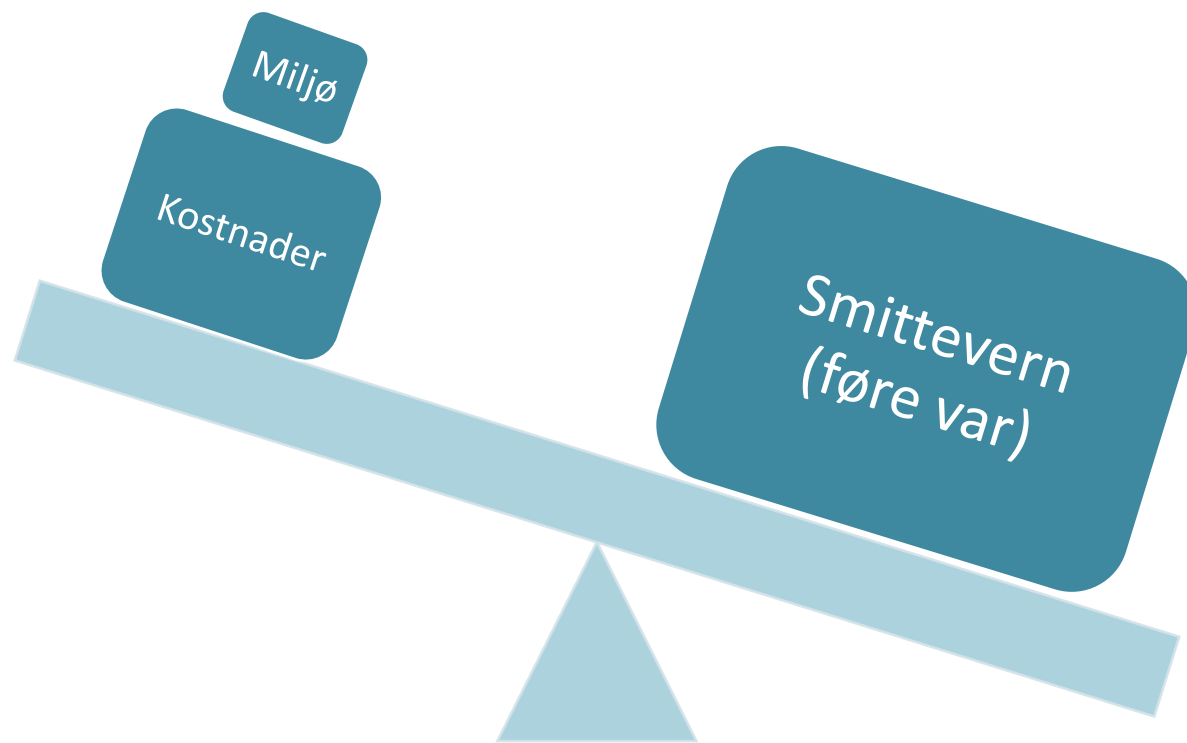
- Materiell
- Produksjon -sted/prosess/(etikk)
- Utforming - lang/kort mansjett
- Renovasjon
- Lagerbeholdning/ beredskap
- Holdbarhet/ regelverk

Redusere forbruk

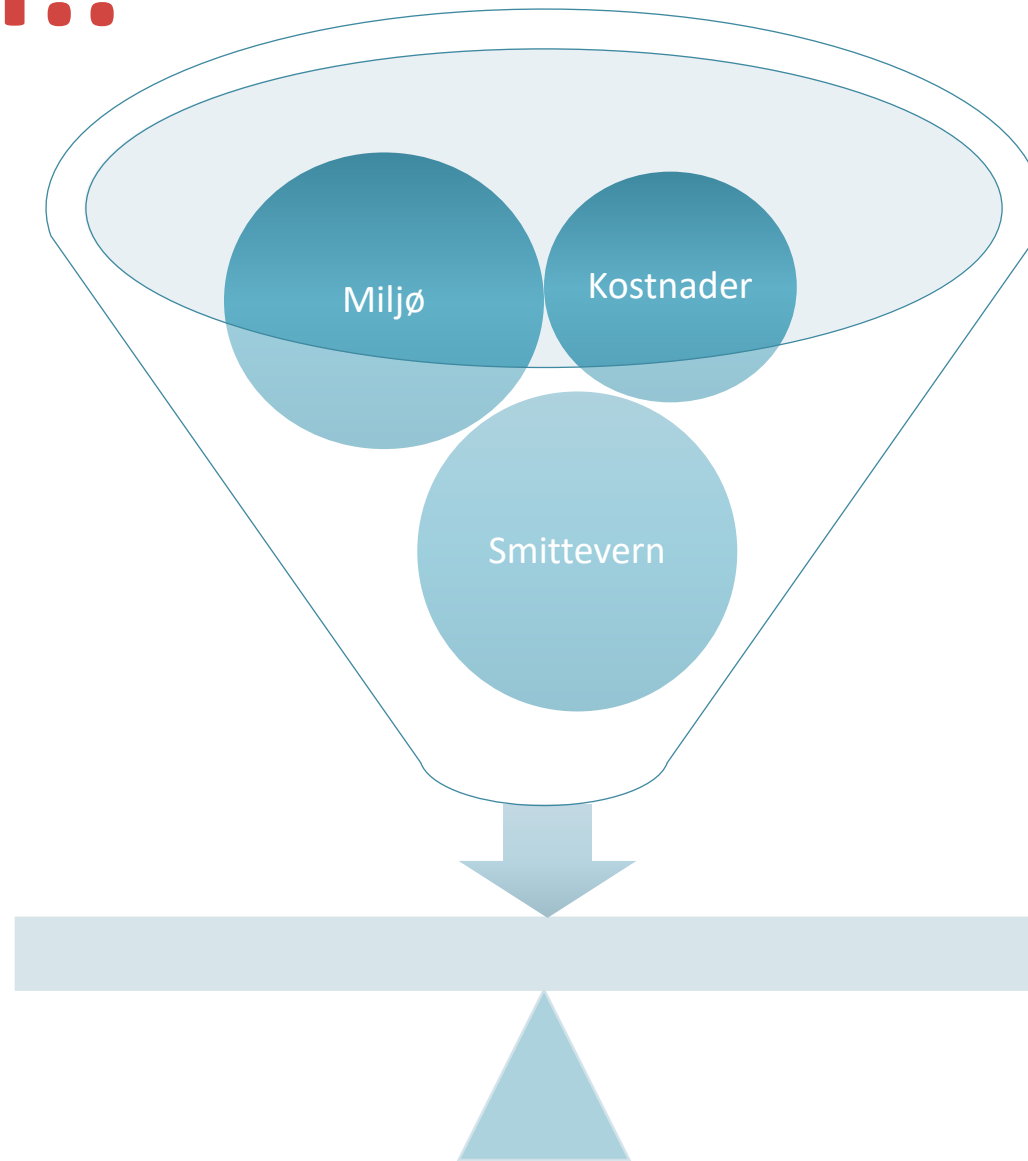
- Redusere overforbruk
- **Revidere anbefalingene (inkl. indikasjoner)**

Revisjon av nasjonale råd for hanskebruk

Vi må bevege oss herfra....

Og hitover..

Prosess

Revisjon av nasjonale råd for hanskebruk

- Arbeidet utføres i samarbeid med Nasjonal arbeidsgruppe for basale smittevernrutiner
- Status: diverse problemstillinger identifisert, søk påbegynt
- Mål:
 - Anbefalinger om indikasjoner for bruk av hansker ferdig før 5. mai 2025
 - Håndbok for håndhygiene ferdig revidert innen utgangen av 2025

Alle punkter i lys av:

- smitteforebyggende effekt
- miljø
- økonomi

1. Indikasjoner

Når bør rene engangshansker hansker benyttes?

- Basale rutiner
- Ved smitte

2. Type

- A. Hvilken type (materiale) til hvilke oppgaver
- B. Ren versus steril hanske
- C. Kort versus lang mansjett

3. Håndhygiene

- A. Når må håndhygiene utføres i forbindelse med hanskebruk
- B. Desinfeksjon av hansker
- C. Hvordan ta hansker på/av

4. Hudirritasjon

5. Hanskebokser

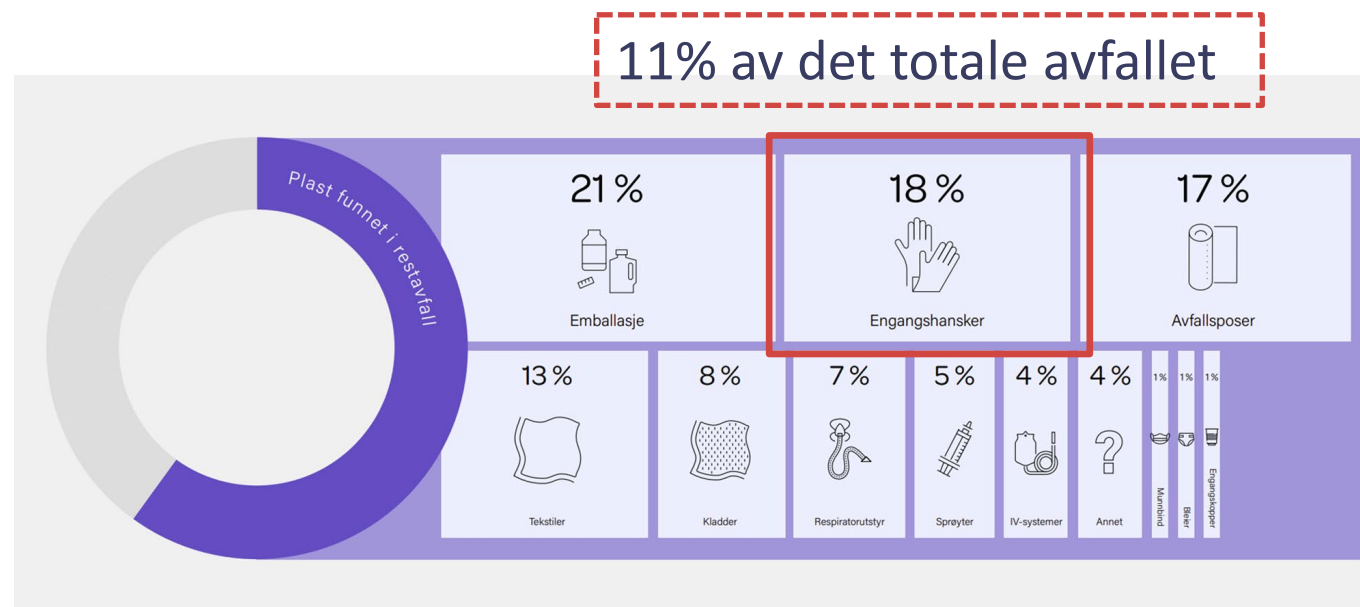
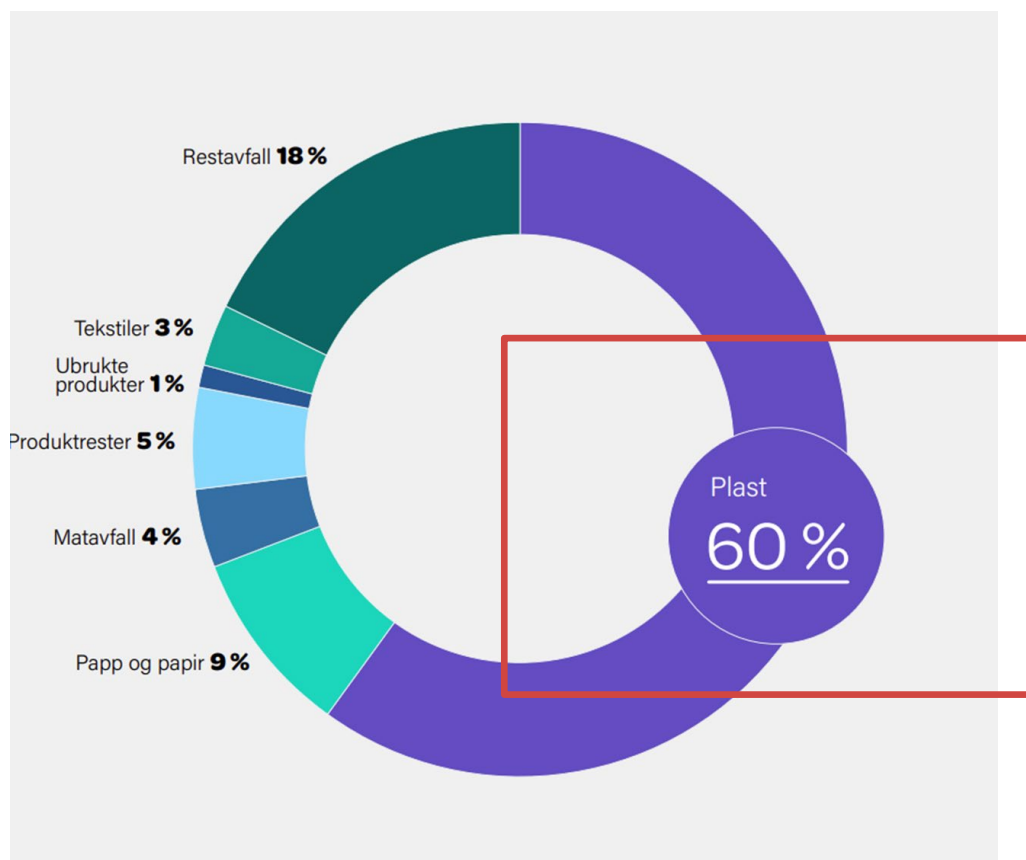
- A. Forurensning hansker i åpne bokser
- Type bokser
- I gulvet/svinn osv.

- A. Hvordan påvirker bruk av hansker forekomst av hudirritasjon
- Når forebygger hansker
- Når gir det økt risiko
- Ulike typer hansker

Råd om
hansker

Plastsmart hanskebruk – til inspirasjon!

Utspring fra Plastsmart sykehus

Ref: [Plastsmart sykehus 2023](#) (Mepex/ OUS/ HSØ), funn av plast i restavfall tre avd. ved OUS

Plastsmart hanskebruk

Prosjekt til inspirasjon

- Prosjektsamarbeid (2024) mellom OUS, Folkehelseinstituttet (FHI), Helse Sør-Øst og rådgivningsselskapet Mepex, finansiert av Handelens Miljøfond og Helse Sør-Øst. OUS ved Arbeidsmiljøavdelingen (Nina Due) er prosjekteier, Mepex ved Hildegunn Bull Iversen prosjektleder.
- Mål: redusere hanskebruk med 30% (overforbruk)
- Fire avdelinger ved OUS er med og tester ut tiltak for å få ned bruk av engangshansker: Avdeling for urologi ved på Aker sykehus, og Akuttmottaket, Generell intensiv og Post operativ på Ullevål.

Plastsmart hanskebruk

Tiltak

- Ansatte deltagende i alle trinn
- Workshop
- Faglunsjer
- Telling av hanskebruk
- Undervisning (smittevern, sykehusinnjøp)
- Utprøving av nye esker for hansker
- Mm.

Fagdag Intensiv, OUS

Foto: Mepex

Plastsmart hanskebruk

Resultater så langt – Avdeling for urologi, Aker

	Oppstart Uke 16	Måling før innføring av SafeDon Uke 26/27	Andre måling Uke 40
Hansker per pasient per døgn	18,32	15,58 (↓ 14,94 %)	13,17 (↓ 28,08 %)

Spørsmål om Plastsmart hanskebruk?

Ta fatt i disse to i neste pause

Workshop Aker

Lene Marie Jacobsen

Foto: Mepex

Workshop Ullevål

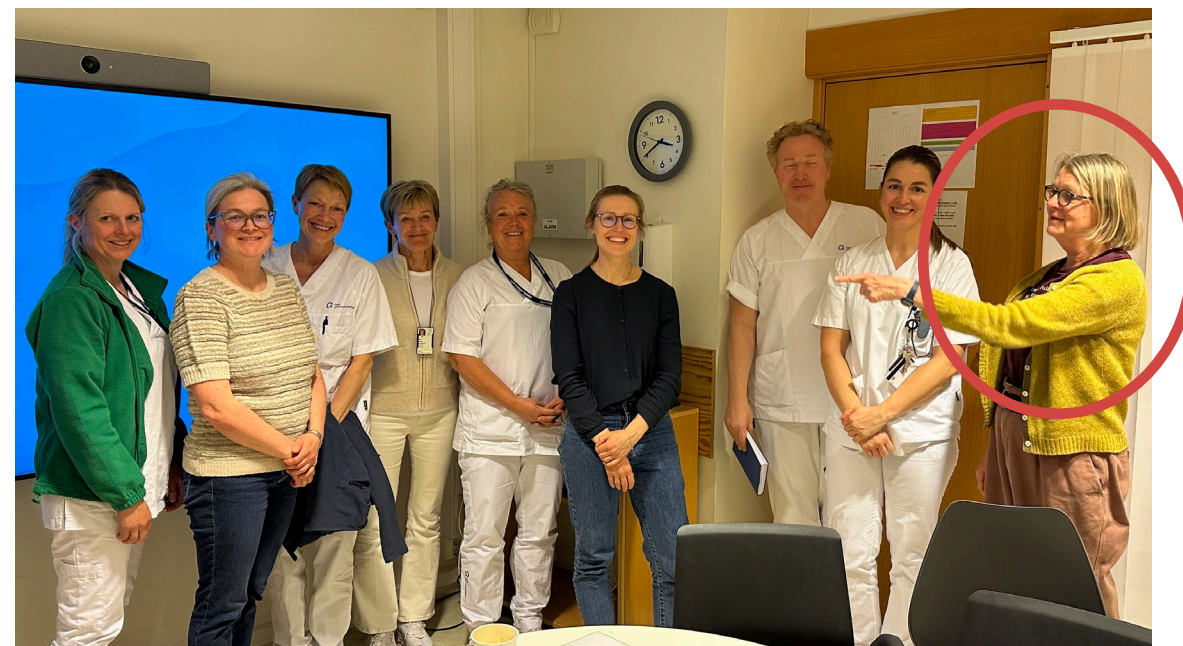

Foto: Mepex

Torunn Nygård

E-post prosjektleder Hildegunn Bull Iversen: hildegunn@mepex.no

**Takk for
oppmerksomheten!**